

กฎหมายเถรสมาคม

ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๓๖)

ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมตรากฎหมายเถรสมาคมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎหมายเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “กฎหมายเถรสมาคมฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกร”

ข้อ ๒ กฎหมายเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้กฎหมายเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกรบรรดากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในกฎหมายเถรสมาคมนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎหมายเถรสมาคมนี้ ให้ใช้กฎหมายเถรสมาคมนี้แทน

ข้อ ๔ ในกฎหมายเถรสมาคมนี้ “ไวยาวัจกร” หมายถึงคฤหัสถ์ผู้ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่เบิกจ่ายนิตยภัต และจะมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาจัดการทรัพย์สินของวัดได้ ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นหนังสือ

ข้อ ๕ ไวยาวัจกรผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ก่อนวันใช้กฎหมายเถรสมาคมนี้ ให้ถือว่าเป็นไวยาวัจกรตามกฎหมายเถรสมาคมนี้ต่อไป

หมวด ๑

การแต่งตั้งไวยาวัจกร

ข้อ ๖ คฤหัสถ์ผู้จะได้รับการแต่งตั้งเป็นไวยาวัจกร ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติต่อไปนี้

- (๑) เป็นชาย มีสัญชาติไทย นับถือพระพุทธศาสนา
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

- (๔) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ไวยวัจกร
- (๕) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ
- (๖) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถหรือมีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือมีโรคเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม
- (๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี เช่นมีความประพฤติเสเพล เป็นนักเลงการพนัน เสพสุราเป็นอาฉิม หรือติดยาเสพติดให้โทษ
- (๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัว
- (๙) ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการ หรือองค์การของรัฐบาลหรือบริษัทห้างร้านเอกชนในความผิดมีมลทินมัวหมองในความผิดเกี่ยวกับการเงิน
- (๑๐) ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ ๗ ในการแต่งตั้งไวยวัจกรของวัดใด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดนั้น ปรึกษาสงฆ์ในวัดพิจารณาคัดเลือกคฤหัสถ์ผู้มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๖ เมื่อมีมติ เห็นชอบใน คฤหัสถ์ผู้ใด ก็ให้เจ้าอาวาสแต่งตั้งคฤหัสถ์ผู้นั้นเป็นไวยวัจกรโดยอนุมัติของ เจ้าคณะอำเภอในการแต่งตั้งไวยวัจกรตามความในวรรคต้น เพื่อความเหมาะสมจะแต่งตั้งไวยวัจกรคนเดียวหรือหลายคนก็ได้

ในกรณีที่มีไวยวัจกรหลายคน ให้เจ้าอาวาสมอบหมายหน้าที่การงานตามข้อ ๔ แก่ไวยวัจกรแต่ละคนเป็นหนังสือ

หมวด ๒

การพ้นจากหน้าที่ไวยวัจกร

ข้อ ๘ ไวยวัจกรย่อมพ้นจากหน้าที่ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากความเป็นคฤหัสถ์
- (๔) เจ้าอาวาสผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่
- (๕) ขาดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามความในข้อ ๖
- (๖) ให้ออกจากหน้าที่
- (๗) ถูกถอดถอนจากหน้าที่

ข้อ ๕ ไวยาวัจกรผู้ใดประสงค์จะลาออกจากหน้าที่ที่ย่อมทำได้เมื่อเจ้าอาวาสสั่งอนุญาตแล้ว จึงเป็นอันพ้นจากหน้าที่ และให้เจ้าอาวาสรายงานเจ้าคณะอำเภอทราบ

ข้อ ๑๐ ไวยาวัจกรผู้พ้นจากหน้าที่ตามความในข้อ ๘ (๔) ให้รักษาการในหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่

ข้อ ๑๑ ไวยาวัจกรผู้พ้นจากหน้าที่ตามความในข้อ ๘ (๕) ให้เจ้าอาวาสสั่งให้พ้นจากหน้าที่แล้วรายงานเจ้าคณะอำเภอทราบ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไวยาวัจกรหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อเจ้าอาวาสเห็นสมควรให้ออกจากหน้าที่ก็สั่งให้ออกได้ โดยอนุมัติของเจ้าคณะอำเภอ

ข้อ ๑๓ การถอดถอนไวยาวัจกรออกจากหน้าที่ จะทำได้เมื่อไวยาวัจกรประพฤติมิชอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่

(๒) ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๓) ขัดคำสั่งของเจ้าอาวาส ซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่วัดอย่างร้ายแรง

(๔) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่วัดอย่างร้ายแรง

(๕) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ในกรณีเช่นนี้ ให้เจ้าอาวาสสั่งถอดถอนไวยาวัจกรผู้นั้นออกจากหน้าที่โดยอนุมัติของเจ้าคณะอำเภอ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ไวยาวัจกรพ้นจากหน้าที่ตามความในข้อ ๘ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ไวยาวัจกรผู้นั้นจะพ้นจากความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อเมื่อได้มอบหมายหน้าที่การงานพร้อมด้วยทรัพย์สินและหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของตน แก่ผู้รับหน้าที่แทนตนเรียบร้อยแล้ว

การมอบหมายตามความในวรรคแรก ให้กระทำภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่พ้นจากหน้าที่ ถ้ามิได้มอบหมายภายในกำหนดให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามความในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ไวยาวัจกรว่างลง และจะแต่งตั้งทันทีมิได้ ให้เจ้าอาวาสแต่งตั้งผู้รักษาการแทนไวยาวัจกรและให้ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งไวยาวัจกร ภายในเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน ผู้รักษาการแทนไวยาวัจกร ให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับไวยาวัจกร

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

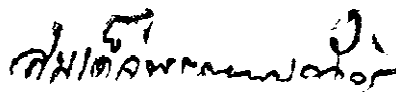
ข้อ ๑๖ เมื่อมีการแต่งตั้งไวยาวัจกร หรือผู้รักษาการแทนไวยาวัจกร หรือเมื่อไวยาวัจกร
พ้นจากหน้าที่ตามความในข้อ ๘

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสแจ้งไปยังกรมการศาสนา

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้เจ้าอาวาสแจ้งแก่นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

และกรมการศาสนา

ข้อ ๑๗ คำสั่งของเจ้าอาวาสในการแต่งตั้งไวยาวัจกรหรือผู้รักษาการแทนไวยาวัจกรก็
ดี ในการให้ไวยาวัจกรหรือผู้รักษาการแทนไวยาวัจกรพ้นจากหน้าที่ก็ดี ให้กระทำเป็นหนังสือ
ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม